

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülete

8200 Veszprém, Jutasi út 18/2.

VII. évfolyam 2010/4. sz.

Kedves Kollégák, az EKE Hírlevél ez évi utolsó számát tartják kezükben. Ezúton is köszönjük a beérkező beszámolókat és könyvajánlókat. Bízunk abban, hogy a Hírlevélben megjelent írások sok hasznos információt tartalmaznak, amelyek egyébként nem jutottak volna el hozzánk. Továbbra is kérjük a munkatársakat, hogy segítsenek a következő számok összeállításában.

Várjuk az egyházi könyvtárakat érintő események beszámolóit, könyv- és programajánlókat!

Címünk:

Sapientia Könyvtára: biblio@sapientia.hu

A jászolról, melyet Assisi Szent Ferenc az Úr születésnapján állíttatott részletek Szent Ferenc első életrajzából

Különösen nevezetes és emlékezetre méltó az az ünnepség, melyet halála előtt három esztendővel Greccio városka határában a mi Urunk, Jézus Krisztus születésnapjának tiszteletére rendezett.

Élt azon a környéken egy bizonyos János nevű jó hírű, de még jobb életű ember. [...] Boldogságos Ferenc karácsony előtt vagy tizenöt nappal magához hívatta János urat, és így szólt hozzá:

„Ha azt akarod, hogy az Úr közelgő ünnepét Greccióban üljük meg, úgy siess, és szorgalmasan tégy meg mindent, amit mondok neked! Meg

akarom ugyanis eleveníteni a betlehemi kisded emlékezetét, és tulajdon testi szemeimmel akarom szemlélni gyermeki korlátoltságának kényelmetlenségeit, látni akarom, hogyan helyeztetted a jászolba és

hogyan feküdt az ökor és a szamar előtt a szénán”. A derék és hűséges ember a parancs hallatára gyorsan elsietett, és a kitűzött helyen előkészített mindent, amit a szent kívánt tőle.

Eközben elérkezett az öröm napja, megjött az ünnep, megérkeztek a különböző helyekről odahívott testvérek, úgyszintén a környék lakói, férfiak és

nők; tehetséghez képest mindenki gyertyát vagy fáklyát tartott a kezében, hogy örvendező lélekkel bevilágítsa az éjszakát, mely ragogó csillagaival fényt hintett a napok és esztendők végeláthatatlan sorára. Megjött Isten szentje is, és mivel mindent készen talált, látta és örvendezett.

Készen állott a jászol, ott volt a széna, odavezették az ökröt és a szamarat. Ünnepezt itt az egyszerűség, vigadozott a szegénység, felmagasztaltattott az alázatosság, és Greccio mintegy új Betlehemmé alakult át.

Az éjszaka fénylik, mint a nappal, és gyönyörűségére szolgált az embereknek és állatoknak egyaránt. Az odaérkező emberek újult örömmel örültek a titok megisméltlődésének. Az erdő kiáltásoktól visszhangzott, s a sziklák szent énekek hangját verték vissza. A testvérek az Úr szokásos dicséretét zengték, és az egész éjszaka örömujjongással telt el.

Isten szentje megállott a jászol előtt, nagyokat sóhajtott, s közben a fájó részvét és túlradó öröm csatáztak szívében. A jászol fölött kezdetét vette az ünnepi mise, és a miséző pap szíve újszerű vigasztalással telt el.

Isten szentje szintén magára öltötte a szerepi ruhadarabokat – tudniillik szerep volt -, és csengő hangján megkezdte a szent Evangélium éneklését. Hangja, erős hangja, behízelgő hangja, tiszta csengésű hangja, érces hangja a legnagyobb boldogság élvezésére hívogatta az összes jelenlevőket. Utána prédikálni kezdett a körülálló népnek, és

mézédes igéket mondott a szegény Király születéséről és Betlehem kicsiny városáról. Mikor Krisztust Jézusnak akarta mondani, a szeretet szertelen lángolásában többször betlehemi kised néven emlegette, és a Betlehem szót

bégető báránypórá módjára ejtette ki; közben száját egészen betöltötte nem is annyira a szó, mint inkább a túlradó érzelm édessége. A betlehemi kised és Jézus nevének kiejtésakor nyelvével mintegy végignyalta ajkát, és ínyével

boldogan élvezte a szó édességét.

És íme, megsokasodott a Mindenható ajándéka: egy erényes férfiú elé csodálatos látomás tárult. A jászolban ugyanis egy élettelen gyermeket látott feküdni; amikor azonban Isten szentje odalépett hozzá, úgy tűnt, mintha a gyermeket mintegy álomból új életre támasztotta volna. És nem is volt egészen alaptalan ez a látomás. Mert lám, a kised Jézus sokak szívében egészen feledésbe merült; most ellenben Isten kegyelméből szolgálójának, Szent Ferencnek segítségével megint életre támadt, és kitörölhetetlenül mélyen belevésődött az emberek emlékezetébe.

Az ünnepi virrasztás végeztével ki-ki örvendezve tért vissza otthonába.

Részletek: Szent Ferenc első életrajza / Celanói Tamás ; [ford. Balanyi György]. Szent Ferenc második életrajza. Szent Ferenc csodái. - 2. kiad.. - Újvidék ; Szeged ; Csíksomlyó : Agapé, [1996].

BESZÁMOLÓ

az Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtára TÁMOP 3.2.4 pályázatáról

Az Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtára konzorciumi keretek között indult a TÁMOP-3.2.4 Tudásdepó-expressz... címmel megjelenő pályázaton.

A pozitív elbírálás után 2010-ben kezdődhetett meg az érdemi munka, melyet a partnerekkel (József Attila Megyei Könyvtár Tatabánya, Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár, Komárom-Esztergom Megye Múzeumainak Igazgatósága) közösen, Komárom-Esztergom Megye meghatározó gyűjteményű könyvtárainak összefogása szolgáltatásai fejlesztésére, az olvasás népszerűsítésére, az ismeretek terjesztésére az élethosszig tartó tanulás jegyében, képzett könyvtári szakemberek közremű-

ködésével címen, 58 564 408 forint pályázati támogatásból valósítunk meg.

Könyvtárunk számára kiemelt lehetőség, hogy ennek keretében szigorúan vett könyvtárszakmai feladatokra, könyvtárszakmai képzésekre és menedzsmentre egyaránt költhetünk. Így jelentős régi könyves gyűjteményünk nagy részének katalogizálását tudtuk elvégeztetni, és a modern könyvek retrospektív konverziójára is lehetőség nyílik. Részt vettünk akkreditált képzéseken, nyelvtanfolyamok elvégzését is betervezhettük, valamint teljes honlaprekonstrukcióra és kiadvány megjelentetésére is megteremtődtek a feltételek.

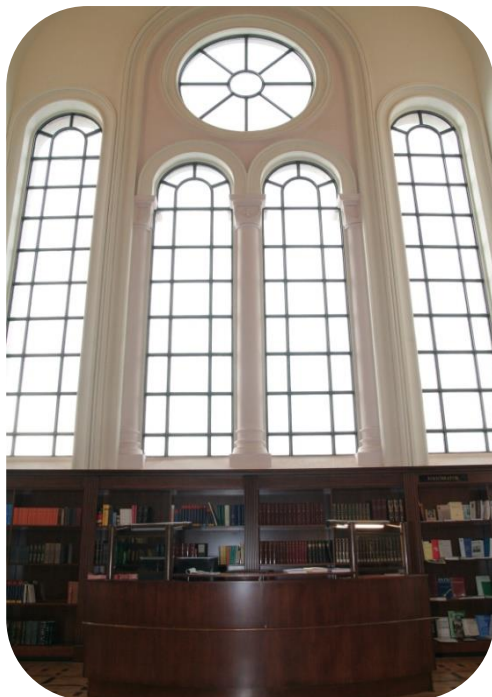
Természetesen nem kis szakmai kihívásnak és adminisztrációs munkának kell megfelelnünk a megvalósítás másfél évében, mely azonban jól segíti a magasabb színvonalon végzett könyvtárosi munka népszerűsítését is és nem utolsósorban talán jelzésértékkel bír a tekintetben, hogy a XXI. század egyházi könyvtárai versenyképesek lehetnek a kutatási-képzési feltételeket tekintve országos nagy gyűjtemények mellett, ill. velük együtt is.

Köszönet a segítőkész kollégáknak és a fenntartónak, hogy lehetőséget biztosítottak a pályázaton történő elindulásra és közreműködnek annak lebonyolításában.

A projekt sikerét reményeink szerint az olvasók élvezhetik, de némi lendülettel szolgálhat az egyházi könyvtárügy számára is.

Szalai Katalin

*Esztergomi Hittudományi Főiskola
Könyvtára*

ÚJDONSÁG

Maczák Ibolya (szerk.):

Jubileumi emlékkönyv
Pázmány Péter egyetem-
alapításának 375. évfor-
dulója tiszteletére.

Pázmány Péter Katoli-
kus Egyetem

Budapest, 2010.

BESZÁMOLÓ

a Gál Ferenc Hittudományi Főiskola Könyvtára TIOP és TÁMOP pályázatairól

MÁSODIK RÉSZ

Több mint egy évvel ezelőtt, az EKE Hírlevél 2009/1. számában adtam hírt a **TIOP 1.2.3/08/01 Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúrafejlesztése** – „Tudásdepó-Expressz” pályázatban való részvételünkről. Azóta sok minden történt. A pályázatot hosszú várakozás után befogadták, és 2009 nyarán sor került a szerződésköltetésre. A megvalósítás 2009 szeptemberében indult és közel egy évig tartott. A pályázat segítségével új számítógépeket vásároltunk az olvasóterembe, a hátrányos helyzetűek könyvtárhasználatát segítő szoftvereket szereztünk be. A szoftverek a vakok és gyengén látók számára nyújtanak segítséget: az egyik felnagyítja a képernyőt, a másik szoftver pedig felolvassa a szöveget. Új szervert vásároltunk, és fejlesztettük a könyvtári integrált rendszerünket is. A könyvtár területén Wifi használatára nyílik lehetőség.

A pályázat lehetőséget biztosított egyéb költségek fedezésére is: papírárut vásároltunk, banki költséget fizettünk.

Idén nyáron fejeztük be a pályázatot és kezdtünk neki a beszámoló, elszámolás időszakának. Júniusban volt egy helyszíni ellenőrzés, amikor a megvásárolt eszkö-

zöket tekintették meg. Az ősz folyamán az árajánlatok, döntések, megrendelések és számlák hiteles másolatait nyújtottuk be. November végén pedig helyszíni ellenőrzés keretében a dokumentációt tekintették meg és ellenőrizték az eredeti számlákat. Remélhetőleg, most már semmi nem hiányzik, és a megpályázott összeg kifizetésére kerül sor.

Összegzés: sok munkát fektettünk a pályázat elkészítésébe, pedig, ahogy az előző beszámolóban is jeleztem, mi „csak” konzorciumi partnerek voltunk. Az elszámolásnál sok nyomtatványt, űrlapot a főkezdményezettnek, a Szegedi Egyetemi Könyvtárnak kellett kitöltenie. Odafigyelést kívánt meg és közös együttműködősködni.

A Szegedi Egyetemi Könyvtár fejlesztéseiéről a könyvtár honlapján <http://ww2.bibl.u-szeged.hu> a „Magunkról” menüpont „Pályázatok” alpontjában található bővebb információkat.

A **TÁMOP-3.2.4/08/1/ „Tudásdepó-Expressz”- A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében** pályázatról is szeretnék beszámolni. A pályázatot első körben elutasították. A második fordulóban ismét indultunk, ekkor már a megszokott felál-

lás szerint, az Egyetemi Könyvtár konzorciumi partnereként vettünk részt. Az őszi folyamán bírálták el, és most a szerződéskötés időszakában tartunk. A meg-

valósításra a következő évben kerül sor. A héten érkezett meg a szerződés.

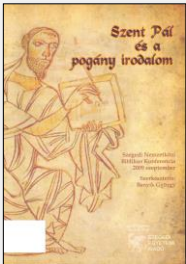
A munka folytatódik tovább, és ha újabb eredmény lesz, arról is szívesen beszámolok.

Kövécsek Ildikó
Gál Ferenc Hittudományi Főiskola
Könyvtára

ÚJDONSÁG

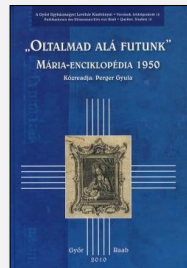
Benyik György (szerk.)

Szent Pál és a pogány irodalom. Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia. 2009. szeptember 24-26.

JATEPress

Szeged, 2010.

ÚJDONSÁG

Perger Gyula
(szerk.)

„Oltalmad alá futunk”. Mária-enciklopédia 1950
Győri Egyházmegyei Levéltár

Győr, 2010.

Az elmúlt fél év Könyvtári Estéi a Sapientia Főiskola Könyvtárában

A Gondolkodás tapasztalata Canterburyi Szent Anzelmnél

Előadó: Dr. Bakos T. Gergely OSB

2010. okt. 20.

A Sapientia Könyvtárának évről-évre megrendezett eseménye a **Jos Decorte** emlékest. A fiatalon elhunyt lueveni középkorkutatónak emléket állító rendezvénysorozat idén ősszel megtartott estjén Bakos Gergely bencés szerzetes, a Sapientia Főiskola tanára tartott előadást – rendhagyó módon, hiszen ő egyben az előadás-sorozat szervezője is. Bevezetőjében elmondta, Jos Decorte emléke előtt tisztelegve az estek célja elsősorban a középkori gondolkodást közelebb hozni a hallgatóságához.

Bakos Gergely előadását *A gondolkodás tapasztalata Canterburyi Szent Anzelmnél* címmel tartotta meg.

Canterburyi Szent Anzelm kétségkívül a XI. század legkiemelkedőbb teológusa. Az elhangzott előadás témája közvetlenül mégsem a hit értelmességének klasszikus

anzelmi kérdése volt, hanem a(z Istenről való) gondolkodás tapasztalatát elemezte Anzelm művei, elsősorban a *Monologion* és a *Proslogion* alapján. Mint az előadó elmondta, ezen írások tanúsítják, hogy szerzőjük a gondolkodás örömét kívánta megosztani olvasóival. A (hitről, az igazságról, Istenről való) gondolkodás alól Anzelm szerint a hívő ember sem vonhatja ki magát. Szövegei pedig e gondolati tapasztalás dokumentumaiként olvashatók, így fontos adalékot szolgálhatnak a gondolkodásról való gondolkodáshoz. Bakos Gergely, figyelembe véve a történeti-életrajzi összefüggést, Anzelm néhány szövegének elemzésével, valamint Martin Heidegger és Immanuel Kant segítségével kísérelt meg előadásában a gondolkodás tapasztalatába behatolni. Megközelítése ilyen értelemben fenomenológiai is mondható, nem zárva ki a rendszeres filozófiai reflexiót.

Őszi dallamok a könyvtárban – megzenésített költők

Az együttes tagjai: Szelényi Nóri, Tegzes Marcsi, Gazda Ádám, Kővári Peti

2010. nov. 3.

A Sapientia Könyvtár első alkalommal hívott meg zenekart a Könyvtári Estéjére. Az előadó kis csapat plébániai gitárosokból és azok osztálytársaiból alakult meg, és számos híres magyar költő köztük, Weöres Sándor,

Kányádi Sándor, Pilinszky János verseit zenésítették meg. A dallamok elrepítettek bennünket az őszi tájba, ahol a „csend törékeny és üres, a rét határokat keres.” (Pilinszky János: Őszi vázlat) De nem csak az őszi húrja zsongott, hanem rácsodálkozhattunk, a telefonban nyíló

penészvirágra, és az összenőtt két szomorrú fűzfára is. Hangszereik is rendkívül változatosak voltak: a gitártól a hegedűn át, a népi furulya és a dob is megszólalt koncertjükön. Hangzásvilágában jelen volt a népzene, és számos más könnyüze-

nei áramlat is. Mindezt telis-tele vidámsággal, tiszta derével nyújtották át a közönségnek. Nem voltak profik, de ehhez az estéhez ez nem is kellett. A fiatal zenekar barátai, hozzátartozói, és az érdeklődő vendégek többen voltak, mint eddig bármelyik Sapientia Könyvtári Estén. A jókedvet és a szívet melegengető együttlétet még szebbé tette a közösen elfogyasztott forralt bor, és a sütemény, amellyel a könyvtár kedveskedett vendégeinek. Az előadás után hosszas vidám beszélgetés kezdődött a rég nem látott barátokkal, ismerősökkel és az este végén az összegyűlt fiatalok csak úgy „ad hoc” jelleggel zenéltek még egy utolsót a Sapientia Könyvtárban.

Flier Gergely - Tegzes Béla
Sapientia Főiskola Könyvtára

reformacio.500

Magyar Evangélikus Digitális Könyvtár www.reformacio.500.hu

Luther Márton (Martin Luther) 1517. október 31-én szögezte ki a wittenbergi vártemplom kapujára 95 tételét. A Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) 2010 pünkösdjén kezdte meg a reformáció 500. évfordulójára, a 2017-es emlékévvé váló tartalmi felkészülést.

A MEE Reformációi Emlékbizottsága hangolja össze az egyházközi és országos jubileumi terveket. Tematikus évek, művészeti alkotások készítése, könyvek (köztük Luther válogatott műveinek) kiadása, pályázatok, kiállítások és rendezvények szerepelnek a programok között. (Részletesen ld. a honlapon: www.reformacio.500.hu)

A Reformációi Emlékbizottság Egyháztörténeti Alcsoportja állítja össze azon művek listáját, amelyeket 2017-ig az evangélikus egyház digitalizáltat és interneten ingyenesen közzétesz. A Magyar Evangélikus Digitális Könyvtár (MEDK) végső formájában tartalmazza majd a magyarországi evangélikusokkal kapcsolatban 1800-2010 között írt teológiai és történeti műveket. Az OSZK, a Luther

Kiadó vagy mások által digitalizált 1517-1800, illetve 1800-2010 között írt műveket linkekkel kapcsoljuk be az MEDK-ba.

Az MEDK első évi digitalizálási programja a MEE Reformáció Emlékbizottsága, az Evangélikus Országos Könyvtár és az Evangélikus Hittudományi Egyetem támogatásával valósult meg.

A biztonságos és hosszú távú megőrzés végett két helyen, kétféle keresési móddal lehet az anyagban kutatni. Tartalma: Monográfiák, Payr Sándor művei, Zsilinszky Mihály művei, Magyar protestáns egyháztör-

téneti adattár I-XV., Credo. Evangélikus Műhely. 1995-2009, Muzeális könyvek, Magyarországi evangélikus művek az internet egyéb helyein.

A digitalizálást az Arcanum Kft. végezte: <http://www2.arcanum.hu/evangelikus>.

Bővebb (az Internet egyéb helyeit is linkekkel bekapcsoló, a linkeket folyamatosan bővítő) változat elérhető:

<http://medk.lutheran.hu>

Hubert Gabriella
Evangélikus Országos Könyvtár

A DIGITALIZÁLÁSTÓL AZ E-KÖNYVEKIG

K2 kísérleti műhely az Országos Széchényi Könyvtárban

2010. nov. 24.

■ A K2 kísérleti műhely hatodik, az évben utolsó szakmai napján a digitalizált tartalom útját kísérhettük végig a digitalizálástól az elektronikus könyvekig.

A szakmai napon **Tóth Tamás az IRead képviselője**

<http://www.ireadtransmitter.com/> - az elektronikus tartalmak szerzői jogi védelmének legújabb technikai

lehetőségeiről beszélt. A DRM (Digital Rights Management)

azaz a másolásvédelem kérdése napjaink egyik legaktuálisabb, legnépszerűbb kérdése,

így nagy érdeklődéssel hallgattuk az előadást a feltörhetetlenek kikiáltott DRM-ről. Talán lejár az illegális másolások ideje?

Sajnos nehéz elhinni... A cég szerint visszafejthetetlen kódolással működik, mely lehetlenné teszi a digitális

példányok feltörését. Az informatikában jártas hallgatóság csupán pár kérdést tett fel, mellyel azonnal megkérdőjelezte a cég tökéletes DRM-ét... Pl.: Mi van akkor, ha megszűnik a vállalat és eltűnik a vásárolt tartalom megnyitásához szükséges kódokkal együtt? Az előadó megnyugtatta mindenkit, hogy mindez nem jelente problémát, mert az esetleges átalakulás után még öt évig természetesen

nyújtani fogják az autentikálási szolgáltatást, majd átadják a forráskódot. Nehéz a gyakorlatban ennek a folyamatnak a zök-

kenőmentességét elképzelni. Már csak azért is mert az anyacég Angliában található... Összességében úgy vélem, hogy erős kódolás létezhet, de feltörhetetlen DRM semmiképp...

A következő előadó **Széky Tamás** a <http://ekonyvolvaso.blog.hu> szerzőjének

független véleményét hallhattuk a kereskedelmi forgalomban lévő e-book olvasókról. A **kézzelfogható e-könyv, megoldások és eszközök elektronikus tartalmak megjelenítésére**

című előadásában kitűnő összefoglalást kaptunk az e-book iparág fejlődési trendjeiről, hogy mitől jó az e-book olvasó, miért nem ideális egy LCD kijelző, miért fog mindjobban előtérbe kerülni az e-papír. A rendkívül

magával ragadó előadásmódnak köszönhetően mindnyájan közelebb kerültünk az e-könyvekhez, olyannyira, hogy a könyvtáros hallgatóságnak már az e-könyvtár képe sem tűnt olyan rémisztőnek, szurreálisnak. Ajánlott e-könyv olvasók: Amazon Kindle WiFi, Sony PRS-350, Koobe Junior, Koobe Classic, PocketBook 301. Aki vásárlásra szánná el magát, annak az alábbi szempontokat érdemes mérlegelni: támogatott formátumok (epub, prc, pdf stb.), kijelzőméret, kijelző típusa (e-ink, tft, egyéb), kezelőfelület (billentyűzet,

érintőkijelző), szolgáltatások (szótár, jegyzetelés, keresés), tárolókapacitás, bővíthetőség, kapcsolódás (wifi, gsm), extrák: bolt az eszközön, játékok és végül de nem utolsó sorban az ár.

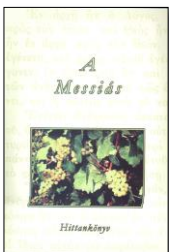
Kerekes Pál az ELTE oktatója és az Ad Librum kiadónál nemrégiben megjelent *Az elektronikus könyv* című hiánypótló írásmű szerzője az **elektronikus könyvről** tartott előadást. Beszámolójában az e-book hazai helyzetét, terjedésének

jelenségeit, tendenciáit mutatta be. Ami különösen érdekes volt a felszólalásában, hogy hangsúlyozta az érzelmi kötődés jelentőségét a papírkönyvekhez. Az elektronikus könyvek népszerűsége nem pusztán pénz kérdése, hanem elszakadás is egy több évszázados hagyománytól, mely azt hiszem minden könyvszerető ember legfőbb problémája...

Zsohovszky Márta
Sapientia Főiskola Könyvtára

ÚJDONSÁG

Turay Alfréd

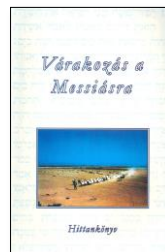
A Messiás. Az üdvtörténet újszövetségi szakaszának kezdete.

Hittankönyv

Kucsák Könyvkötészet és Nyomda

Vác, 2010.

ÚJDONSÁG

Turay Alfréd

Várakozás a Messiásra. Az üdvtörténet ószövetségi szakasza.

Hittankönyv

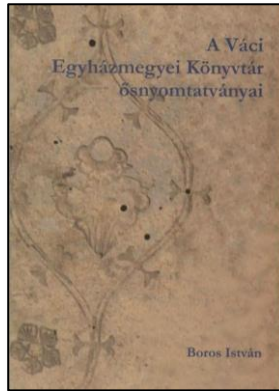
Kucsák Könyvkötészet és Nyomda

Vác, 2010.

Váci Egyházmegyei Könyvtár Ősnyomtatvány katalógusa

Könyvbemutató a Magyar Katolikus Kultúra Napjainak alkalmából

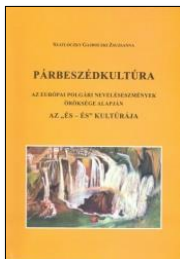
A Magyar Katolikus Kultúra Napjai alkalmából 2010. október 6-án került sor a Váci Egyházmegyei Könyvtár Ősnyomtatvány Katalógusának bemutatójára, melyet Boros István, a könyvtár tudományos főmunkatársa készített. A Váci Egyházmegyei Könyvtár számos könyvritkaságot őriz, jelentős muzeális értékű anyaggal rendelkezik. Könyvészetileg legértékesebbek a könyvnyomtatás kezdeti szakaszából származó ősnyomtatványok, melyekből a könyvtár a feldolgozások jelen állása szerint 20 példánnyal rendelkezik. Számszakilag ez a gyűjtemény szerény, ugyanakkor mégis országos szinten egyedülálló, hiszen ebből a 20 ősnyomtatványból 4 kizárólag a Váci Egyházmegyei Könyvtárban található meg. A könyvet Dr. Sarbak Gábor irodalomtörténész,

a Szent István Társulat elnöke méltatta. Előadásában a hallgatóság időutazást tehetett a XV. század nyomdavidágába, megismerhette a korszakot és azokat a dokumentumokat, melyeket ma úgy hívunk incunabulumok, azaz ősnyomtatványok. A könyv tudományos igényességgel készült, ugyanakkor számos mutató, és gazdag képes illusztráció található benne, így nemcsak a könyvtári szakemberek forgathatják haszonnal, hanem minden könyvet szerető ember. A könyv megrendelhető, megvásárolható a Váci Egyházmegyei Könyvtárban.

Varga-Kohári Mária
Váci Egyházmegyei Könyvtár

ÚJDONSÁG

Szatlóczyk Gajdóczki
Zsuzsanna

Párbeszédkultúra. Az európai
polgári nevelészmények
öröksége alapján .
Az „és-és” kultúrája

Apor Vilmos Katolikus
Főiskola
Vác, 2010.

„A KÖNYVTÁRTÓL A KONYHÁIG” egy év munkája Pécelen

A „Ráday-kastély – irodalmi kastély” pályázati projekt keretében, a Norvég Civil Támogatási Alap támogatásával 2010 folyamán több lépésben valósult meg egy kiállítássorozat, amely a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága, a Magyar Irodalmi Hagyományápolók Országos Egyesülete és a Ráday Gyűjtemény együttműködésével valósult meg. A három intézmény közösen tekintette szívügyének, hogy a műemléki megújítás ígéretes kezdete után évek óta stagnáló állapotban levő péceli Ráday-kastélyban történjék valami. Jöjjön létre valami olyan, ami méltó módon idézi a múltat, ami vonzó lehet a látogatók számára és egyben valódi szellemi táplálék.

A pályázati tervezés – számunkra a legizgalmasabb szakasz, amely keretbe foglalta az álmokat és az ötleteket – 2009 őszét vette igénybe. Miután értesültünk a

pályázati sikerről, szinte rohamtempóban kellett a papírra vetett tervek megvalósítani. 2010. május 29-én nyílt meg a kiállítás első része, ekkorra készült el a felújított könyvtárterem és a hozzá kapcsolódó dolgozószoba, amelyekben Ráday Pál és Ráday Gedeon alakját, tevékenységét kívántuk felidézni. Könyvtártermet könyvek híján – azok ugyanis a Ráday Gyűjteményben vannak – kicsit nehéz élményszerűen megjeleníteni, bár a freskókkal, alakos kályhával, aranyozott oszlopfőkkel díszített könyvtárterem önmagában is gyönyörű. De igyekeztünk pótolni a hiányt: a leghíresebb, legfontosabb kötetekről másolatot készítettünk, ezek láthatók a tárlókban; egy másik tárlóban pedig a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága által megvásárolt korabeli kötetek láthatóak (amelyek szintén megvoltak Ráday Gedeon könyvtárában, csak nem azok a példá-

nyok). A dolgozószobával egy kicsit csaltunk. Ez a terem ugyanis eredetileg nem Ráday Gedeon dolgozószobája, hanem a kisebbik könyvtárterem volt. Ráday Gedeon dolgozószobája jelenleg elrekesztve, a félbehagyott műemléki feltárás állapotában várja a jobb idöket. Így most a kisebbik könyvtártermet varázsoltuk dolgozószobává néhány bútor, festménymásolat, drapéria, íróeszköz segítségével.

Szintén májusban készült el a kastély barokk konyhájának felújított kiállítási egysége, amely bepillantást enged a Ráday-család életének rég elszállt mindennapjaiba: korhű konyhai eszközöket, korabeli recepteket és menük leírását, 18. századi háztartási praktikákat tanulmányozhatnak a látogatók. A megnyitó alkalmával sor került a Kazinczy-életmű kritikai kiadásának bemutatójára, különös tekintettel a kastély történetének szempontjából fontos „Pályám emlékezete” kötetre.

A következő fontos dátumunk 2010. szeptember 18-án volt: ekkorra készült el újabb két látványos egység: a Hölgyeszalon és az Udvari képes Szoba. – A vidéki és pesti kastélyok úri szalonjai a 18. században az alkotói, szellemi műhelyek szerepét is betöltötték, hiszen a kultúra intézményes keretei még nem voltak meg. A közhiedelemmel ellentétben a péceli Ráday-kastélyban nem rendeztek fényes ünnepeket, arról viszont számos forrásból tudunk, hogy a kastélyban gyakorta fordultak meg vendégek, s a Rádayak

szalonjában mi másról eshetett szó, mint irodalomról, színházról, tudományról. A vendégek sorában Kazinczy, Batsányi, Földi János, Szemere, Fáy (utóbbiakkal rokonságban is álltak), későbbi idöokban Széchenyi István, Jókai Mór is jelen volt. A kor hölgyei már nemcsak a gazdálkodás, a háztartás gondjaival törődtek, hanem olvastak, irodalommal, művészettel is foglalkoztak – elegendő Ráday Eszterre utalnunk. A kastély egykori biliárdszobájában tehát a hajdani hölgyekre és a társasági életre emlékezve hölgyeszalont rendeztünk be. A terem díszítése jól illik a témához, hiszen a falképek Aphrodité erejét és dicsőségét hirdetik. Bár a freskók a tűzvészben és a kastély kórházzá alakítása közben nagyrészt elpusztultak, megmaradt a boltozat alapvakolatán látható hajdani freskó vörös és fekete színű előrajza, amely festészettechnikai szempontból egyedülállóan számít hazánkban. Az enteriört eredeti festmények és kópiák, jellegzetes barokk szalonbútor-darabok, szőnyeg és drapériák alkotják. Két bábut a Ráday-hölgyek díszruhájába öltöztetve helyeztünk el a szalonban (a ruhák természetesen nem maradtak fenn, festmények alapján varattuk meg őket), hogy az illúzió még teljesebb legyen. – És akinek ez nem lenne elég: egy férfi és egy női barokk öltözet, parókával és szépségflastromokkal, rendezvények alkalmával szabadon felpróbálható egy másik szobában, módot adva az interaktivitásra és a fényképezkedésre. De be kell vallanunk, hogy ez bizonyult a legkényesebb ötlet-

nek: teremfelügyelet és egyéb fenntartási műveletek nélkül (ruhatisztítás, fogyó anyagok pótlása stb.), továbbá nagyszámú látogató esetén nehezen tartható fenn a barokk öltözőszoba.

Az Udvari képes Szoba éremkiállítására Ráday Gedeon gyűjteményének darabjait ismerteti meg a látogatóval (utalva a Ráday-család sokoldalú gyűjtői tevékenységére: a könyvek és festmények mellett éremgyűjteménnyel, grafikai- és porce-

irodalmi élet, a magyar színjátszás és a reformkor korszakát mutatja be, természetesen a Ráday-családdal a középpontban. A rendezvényt piknik és egy Erkel-zongorahangverseny zárta. A Novella Éve alkalmából fiatalok számára írtunk ki egy novellairó pályázatot, amelynek eredményhirdetése eredetileg szintén ezen a napon lett volna, de egy héttel későbbre halasztottuk, így zárás utáni „utórendezés” lett belőle.

Jelenleg valamennyien, akik ezt a hosszú rendezvényt sorozatot megvalósították – tehát a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága, a Magyar Irodalmi Hagyományápolók Országos Egyesülete és a Ráday Gyűjtemény érintett munkatársai – „súlyos elvonási tünetekkel küzdenek”. Mindannyian sajnáljuk, hogy véget ért, és szeretnénk folytatni –

lánggyűjteménnyel is rendelkeztek).

2010. október 10-én (Gedeon napján) nyitottuk meg az utolsó egységét: „*Tart a harc, most eszmék küzdenek*” címmel irodalmi kiállítást rendeztünk be a kastély Herkules és Tanító Szobájában. A kiállítás a nyelvújítás, a meginduló magyar

csak pályázati lehetőség legyen... A Ráday-kastély most téli álmát alussza; a fűtés korlátozása miatt nem látogatható. Tavasszal nyílik meg újra, várva új és visszatérő látogatóit.

Berecz Ágnes
Ráday Gyűjtemény

A Magyar Királyok és Székesfehérvár KÖNYVAJÁNLÓ

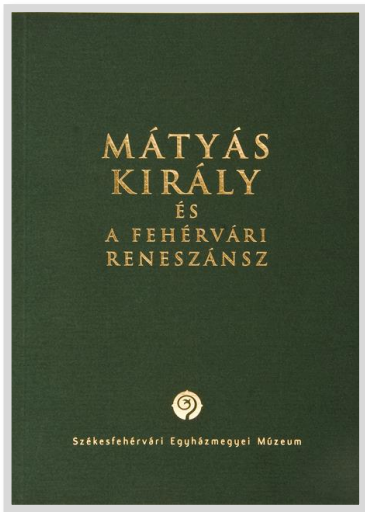
Bemutatták a Magyar Királyok és Székesfehérvár című sorozat első kötetét a fehérvári Püspöki Palotában. A Mátyás

király és a fehérvári reneszánsz könyvvel elindult sorozat szeretné felidézni az egykori koronázó város történelmi jelentőségét, kisugárzását és szépségét.

Dr. Török József egyetemi tanár, egyháztörténész hiánypótlónak nevezte a kiadványt, amelynek külön erénye, hogy bárki számára könnyen érthető és olvasható ugyanakkor a történettudomány és kutatás szempontjából jelentős újdonságokat hordoz, teljesebb képet ad Mátyás király életéről.

A kötetbemutatón Spányi Antal megyés püspök kiemelte: Székesfehérvár kiváltságos város volt, az ország szakrális központja. A fehérvári püspökség ebből kiindulva állt a kezdeményezés mögé és tárja

a nagyközönség elé a történelem során gondosan megőrzött egyházi kulturális javait.

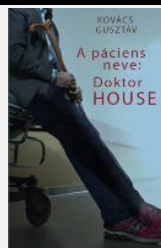
A tanulmánykötet a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum gondozásában a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat támogatásával 2008 októberében, a székesfehérvári Püspöki Palotában tartott tudományos konferencia előadásai alapján készült. A könyv megjelenését a Székesfehérvári Egyházmegye, és Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatta.

A könyv megvásárolható a **Székesfehérvári**

Egyházmegye könyv-és kegytárgy boltjában, a Barátok Boltjában, 8000 Székesfehérvár, Városház tér 4. Ára: 2990. Tel.:22-510-698.

Bertáné Pintér Katalin
Székesfehérvári Egyházmegye
Sajtóiroda

ÚJDONSÁG

Kovács Gusztáv

A páciens neve:
Doktor HOUSE

Pécsi Püspöki
Hittudományi
Főiskola

Pécs, 2010

A népszerű filmsorozat egyes részleteit elemezve a Szerző - a bennük megjelenő erkölcsi, etikai kérdések megválaszolását is felvállalja. Mindezt úgy teszi, hogy az olvasó az Egyház hiteles tanításához is közelebb kerüljön.

„Corvina-Mikulás”

Fejlesztések a távhasználat segítésére

2010. dec. 09.

Idén 10. alkalommal került megrendezésre az e-Corvina Kft. által szervezett Corvina Mikulásként elnevezett, évértékelő konferencia. A e-Corvina cég képviselői (Czoboly Miklós, Fülöp Endre) és az MTA SZTAKI könyvtárosa (Magyar Zsuzsanna) bemutatták a cég 2010-ben megvalósult eredményeit. A 2009-es évben a cég könyvtári ágazata nem volt túl sikeres, mégis a többi üzletág miatt pozitív mérleggel tudtak zárni. Ehhez képest 2010-ben a könyvtári ágazat kiugróan jól szerepelt, szemben a többi ágazattal, ahol a kormányváltás okozta gondok miatt lelassultak munkafolyamatok. Idén több TIOP és TÁMOP pályázatban is aktív szerep hárult a cégre, amely innovációra sarkalta a cég vezetését. Számos új fejlesztésen dolgoztak, dolgoznak a szakemberek, amely a könyvtárak életét könnyíti meg, ezeket mutatták be ezen a konferencián.

- Megvalósult az **e-könyvtár** fejlesztés, amely megkönnyíti a digitalizálást és lehetővé teszi a digitális tartalmak kölcsönzését is.

- Ebben az évben létrejött az **online fizetési modul** is, amellyel az olvasók akár otthonról is befizethetik a beiratkozási költséget, és minden tartozásukat.

- Megvalósult (pl. a Szegedi Tudományegyetem Könyvtárában) az **Önkiszolgáló**, automatikus **kölcsönzés**. Ez a világszerte egyre népszerűbb rendszer egyben arra is alkalmas, hogy segítségével digitális állományellenőrzés valósuljon meg.

- Az e-Corvina cég legújabb fejlesztéseivel már nem csak a szöveges tartalmakat tárolhatjuk. Megvalósult a **Képtár**, mely nem csak a képek őrzését, szol-

gáltatását, teszi lehetővé, hanem szerzői jogokat védve, a képek (akár tömeges) felhasználásához, megrendeléséhez szükséges költségeket is kiszámítja. A Videotár pedig még fejlesztés alatt áll, de alkalmas lesz arra, hogy hosszabb-rövidebb filmek is elérhetőek legyenek az online katalógusból.

- Megvalósult a **Föderált Autentikáció**, amellyel a könyvtárak egy közös szövetségbe léphetnek, amin keresztül kiszélesedhetnek a könyvtárunk szolgáltatásai, más könyvtárak szolgáltatásaival, olyan módon, hogy föderáció tagjai a szerződések szerinti feltételekkel elfogadják egymás beiratkozott hallgatóit. Ez a fajta világszerte használt föderált autentikáció, utat nyithat a könyvtárak közötti egység megvalósulásához, és számos újabb fejlesztés irányába is.

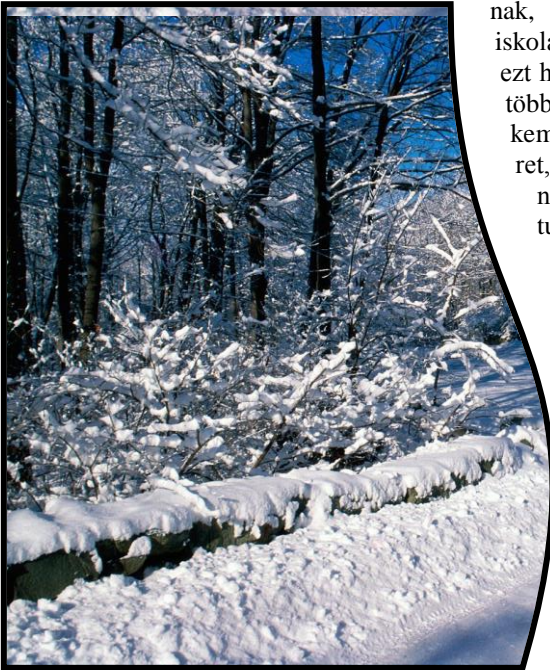
Végezetül Czoboly Miklós elmondta, hogy három dolgot terveznek jövőre: újabb projekteket nyerni, melyekkel tovább fejleszthetik a Corvina rendszert, befejezni a jelenleg még futó fejlesztéseket, és a már lezárult projekteket még könnyebben használhatóvá tenni.

Az előadások után kötetlen beszélgetés kezdődött és egy ebédrel zárult a szakmai nap.

Tegzes Béla
Sapientia Főiskola Könyvtára

„De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?” (Lk. 18,8b)

Pár évtizeddel ezelőtt történt. November közepe táján egy édesanya föllette gyermekeinek a kérdést: „mit szeretnétek, milyen ajándékot szeretnétek kapni karácsonyra az Úr Jézustól?”

Válaszul az iskoláséveit megkezdő kislány vízfestéket kért: „tudod, az iskolában egy fiúnál olyan festéket láttam, ami emeletes, átlátszó kerek dobozban volt. Nagyon sok, különböző színű festékes korong volt benne. Ilyet szeretnék. És semmi mást. Csak egy ilyen emeletes festékesdobozt.”

A szülők már november végén elkezdték keresni a papírboltokban a megnevezett

festéket. Különösen az apa járt Pesten és Budán boltról boltra, de nem kapott megfelelőt. Különböző vízfestéket lehetett kapni, de az mind más volt. Mikulás táján az édesanya finoman kezdte mondogatni, hogy lehet, hogy Jézus mást tart fontosnak, hiszen kevés a pólód, kopott az iskolai nadrágod is. De a kislány csak ezt hajtogatta: „egy dolgot kértem, nem többet. Én ezt szeretném, mert ez nekem nagyon tetszik. Az Úr Jézus szeret, és azt is tudja, hogy semmi mást nem kérek. Szerény vagyok, és tudom, hogy meg fogom kapni.”

Persze, sehol sem volt kapható. Az édesapa már háromszor is végigjárta a megfelelő boltokat, már több helyen ismerték is, tudták, az eladók, mit keres. Az édesanya pedig imádkozott: „Uram, kérlek, ne szenvedjen csorbát ennek a tiszta szívű kislánynak a hite, a bizalma.”

A reménytelenségben az édesanya mondogatta, hogy Jézus másképpen is dönthet, nem mindig jár egészen a kedvünkben. „Az nem lehet! Jézus tudja, hogy mit szeretnék, és Ő szeret engem!”

A karácsony közeledett. Az ünnepi előkészület felhőtlen boldogságára rányomta bélyegét a fájdalom: „Uram, ne törd meg ezt a tiszta hitet!”

December 23-án este az édesanya a munkából haza érkezve látja, hogy a férje boldogan mosolyog. Megkérdezi, hogy mi történt, ami boldoggá teszi? Válaszul

csak mosolygást és ragyogó szemeket kapott.

Amikor a gyerekek elaludtak, a felesége mellé húzódva suttofta: „ma munka után ismét bementem az óbudai papírboltba. Ott már nagyon régóta ismernek. Amikor beléptem, rohan hozzám az egyik eladó, felmutat egy festékesdobozt: ezt keresi? – kérdezte. Igen, ezt – válaszoltam boldogan. Az eladó meséli, hogy igen sok árut eladtak, a raktárban a polcok szinte üressé váltak, így látta meg ezt a festékes dobozt az egyik polc mögött fennakadva.”

Szenteste a kislány boldogan kiáltotta: „Tudtam, hogy Jézus megadja azt, amit kérek tőle! Nektek is mondtam, hogy tudom, hogy meg fogom kapni!”

A szülők szemében a hála ekkor könnycseppekben mutatkozott meg. Talán ez volt életük egyik legszebb, legtanulságosabb karácsonya.

„Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, [...] mert ilyeneké a mennyek országa” (Mt. 19,14)

Vajnai Sándorné, Herta
Sapientia Főiskola Könyvtára

ÚJDONSÁG

Orosz András
Lóránt (szerk.)

Emberi jogok a
Katolikus Egyház
életében és jogában

L'Harmattan, Sapi-
entia Szerzetesi Hit-
tudományi Főiskola
Budapest, 2010.

ÚJDONSÁG

Frivaldszky János

Természetjog és
emberi jogok

Pázmány Péter Kato-
likus Egyetem Jog- és
Államtudományi Kar

Budapest, 2010.

Kedves Kollégák!

Továbbra is kérjük az egyházi könyvtárak munkatársait, hogy küldjenek az intézményekben, egyházmegyékben megrendezésre kerülő programokról, egy-két mondatos figyelemfelkeltő írást, az események időpontjának és helyszínének megadásával. Fontosnak tartom, hogy értesüljünk a könyvtárainkban zajló sokoldalú munkafolyamatokról.

Nagyon köszönjük a beérkező könyvajánlókat, melyeket továbbra is örömmel fogadunk!

*Címünk: Sapientia Könyvtára
biblio@sapientia.hu*

A kiadvány változatlan formában és tartalommal szabadon terjeszthető, felhasználható, nyomtatható, sokszorosítható és korlátozás nélkül közzétehető!

Kiadja: Egyházi Könyvtárak Egyesülése
Szerkesztő: Tegzes Béla, Zsohovszky Márta
Email: biblio@sapientia.hu
Telefon: 1-486-4422